

ZOALS THUIS

35 werkvormen

OM MET THUISGEVOEL IN
VERPLEEGHUIZEN AAN DE
SLAG TE GAAN

DENK
GROTER

DE VERHUIZING VAN THUIS NAAR EEN VERPLEEGHUIS

De verhuizing van thuis naar een verpleeghuis is een grote, onomkeerbare stap voor oudere mensen, die in hun dagelijks bestaan afhankelijk zijn van intensieve zorg. Het leven, zoals ze dat gewend waren is voorbij, het verpleeghuis wordt hun nieuwe - en laatste - (t)huis. Wie of wat allemaal bijdraagt aan het thuisgevoel van bewoners in een verpleeghuis is in 2015/2016 onderzocht door het Fontys Expertisecentrum Gezondheidszorg en Technologie (EGT).

Het thuisgevoel is van veel zaken afhankelijk. Of mensen bijvoorbeeld persoonlijke spullen mogen meenemen. Of ze zelf mogen kiezen wat en wanneer ze willen eten. En of ze vertrouwde gewoontes kunnen voortzetten. Uiteindelijk blijkt de mate waarin bewoners zich gehoord en gezien voelen, het allerbelangrijkste te zijn. En dat geldt ook voor de mensen daaromheen. Wil je het thuisgevoel van bewoners in het verpleeghuis bevorderen, dan is het belangrijk om eerst zicht te krijgen op je eigen houding, overtuigingen en gevoelens ten aanzien van 'thuis'. Deze waaier biedt een voorproefje van 'Zoals Thuis': een praktisch, handzaam boekje met 35 inspirerende werkvormen die (toekomstige) zorgmedewerkers bewustmaken van allerlei zaken die bijdragen aan het thuisgevoel van bewoners in een verpleeghuis.

*Het materiaal is ontwikkeld door
Claire van der Voort, Esther Felix,
Joost van Hoof (en vele anderen),
en is vanaf januari 2017 te bestellen
via egt@fontys.nl.*

OVERZICHT VAN FACTOREN

DENK
GROTER

OVERZICHT VAN FACTOREN BEPALEND VOOR HET THUISGEVOEL IN VERPLEEGHUIZEN

		DE GEBOUWDE OMGEVING
PSYCHOLOGISCHE FACTOREN		SOCIALE FACTOREN
1. Gevoel van erkenning	5. Interactie en relatie met professionals	10. De private ruimte
2. Behoud van gewoonten en waarden	6. Interactie met andere bewoners	11. De (quasi) publieke ruimte
3. Autonomie en controle	7. Interactie met familie en vrienden	12. Persoonlijke eigendommen
4. Omgaan met de situatie	8. Interactie met dieren	13. Technologie
	9. Activiteiten	14. Uitstraling
		15. Buitenruimte en omgeving

Met dank aan:

PSYCHOLOGISCHE FACTOREN

WERKVORM 1

IN DE SCHOENEN VAN

Doel	Laten ervaren van afhankelijkheid en beperkingen van bewoners om bewustwording van de eigen rol te stimuleren.
Tijd	15 min
Benodigdheden	Tandenborstel met tandenpasta.
Werkwijze	Laat deelnemers elkaars tandenpoetsen, diegene die de tanden poetst bepaalt op welke wijze dit gebeurt, de persoon die zijn tanden laat poetsen ondergaat dit.
Variatie	Laat de deelnemers de eigen enkels aan elkaar vastbinden zodat hun stapgrootte wordt beperkt. Laat de deelnemers een dagdeel in een rolstoel voortbewegen. Bepaal vooraf wat de deelnemers te drinken krijgen op basis van hun 'beperking'.
Sleutel	Hoe langer de oefening duurt, hoe beter (en vaak ook ongemakkelijker).

SOCIALE FACTOREN

**DENK
GROTER**

WERKVORM 2

GOEDEMIDDAG

Doel	Bewust maken van belang van interactie en contact maken met de mensen om je heen. Ervaren van factoren die interactie en contact maken stimuleren, aan de hand van een begroeting.
Tijd	10 min
Benodigheden	Lege ruimte waarin deelnemers kunnen rondlopen, eventueel naamstickers wanneer de deelnemers elkaar niet goed bij naam kennen.
Werkwijze	Nodig de deelnemers uit om rond te lopen door de ruimte. Je geeft instructie in stappen, laat steeds voldoende ruimte tussen de stappen door:
Variatie	"Denk na over wat je vandaag nog allemaal moet doen." "Merk de anderen op en zeg goedemorgen alsof je het druk hebt." "Zeg goedemiddag alsof je er heel veel zin in hebt vandaag." "Zeg goedemiddag + de naam van de ander." "Zeg goedemiddag + de naam van de ander + een compliment." "Zeg goedemiddag + de naam van de ander + een compliment + aanraking."
Sleutel	Bespreek verschillen in ervaring in de stappen van de oefening en op het belang van herkennen, waarderen en contact maken met een ander.

DE GEBOUWDE OMGEVING

DENK
GROTER

WERKVORM 3

FOTOGRAFEER JOUW THUISGEVOEL

Doel	Kennismaken met thuisgevoel. Mensen kijken vaak onbewust naar de plek waar zij wonen. Door het maken van foto's wordt het eigen thuisgevoel verkend. Wanneer je je hier bewust van bent, kun je je makkelijker verplaatsen in het thuisgevoel van de ander. Overeenkomsten en verschillen tussen de deelnemers worden zichtbaar.
Tijd	20 min (plus huiswerkopdracht).
Benodigdheden	Smartphone, tablet of fotocamera.
Werkwijze	Laat de deelnemers foto's maken van objecten, mensen of situaties die hen een thuisgevoel geven in- en om hun eigen woonomgeving. Bespreek de foto's tijdens een gezamenlijke bijeenkomst. Dit kun je doen door mensen één of een aantal foto's uit te laten kiezen die het meest belangrijk voor hen is/ zijn.
Variatie	Afhankelijk van groepsgrootte en de beschikbare tijd kun je de foto's 1 voor 1 plenair laten toelichten. In een grotere groep kun je mensen in tweetallen de foto's laten bespreken met de opdracht: Wat komt overeen in jullie foto's, wat zijn verschillen?
Sleutel	Vraag steeds door op de betekenis van foto's en waarom mensen de foto gemaakt hebben in relatie tot het concept thuisgevoel.

